

اتلاف‌جو با در نظر گرفتن مواضع و منافع ملی را داشته باشد و تعاملات خود را با کشورهای قدرتمند منطقه مثل: ترکیه، روسیه و هند تقویت کند.

۵- ایجاد شرکت‌هایی با ملیت محلی

۶- تنوع در قراردادهای مثل سوآپ و کنسرسیون کار کردن از دیگر پیشنهادها هستند.

۷- استفاده از ظرفیت رسانه‌ای و بهره‌مندی از شبکه‌های برون مرزی، مانند: العالم، الکوثر و سحر برای نشان دادن توانمندی‌های تجاری واقعی ایران به ملت‌های منطقه و با برندسازی کالاهای ایرانی در خارج و رفع تبلیغات استکباری علیه ایران.

اما در کنار دیپلماسی اقتصادی، هدفگذاری‌های صرفاً اقتصادی نیز برای ماندگاری و بازیگری ایران در بازار کشورهای منطقه لازم و ضروری است.

۱- افزایش و ارتقای کیفیت محصولات صادراتی،

۲- صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالا،

۳- ایجاد تنوع در سید صادراتی ایران،

۴- تولید و صادرات کالاها با قدرت رقابت بالا،

۵- لزوم توجه به صادرات خدمات فنی و مهندسی و

۶- توجه به نقش خدمات لجستیک و حمل و نقل در شبکه ارتباطی منطقه.

و خاورمیانه، اشتراکات زبانی بسیاری دارند و دارای پتانسیل فراوانی برای ایجاد پیوند بین کشورهاست.

۲- استفاده از بستر سازمان‌ها و نهادهای منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای در جهت ارتقاء تعامل اقتصادی با کشورهای همسایه؛

برای مثال، کمیته دائمی همکاری‌های اقتصادی سازمان کنفرانس اسلامی و سازمان همکاری‌های اقتصادی (ا.ک.و).

۳- یکی دیگر از راهکارهای مناسب گسترش روابط با همسایگان، استفاده از پیمان‌های دوجانبه تجاری و ارزی و ایجاد بازار بین بانکی معاملات ریالی و ارزی با کشورهای منطقه است. در واقع، توسعه پیمان‌های پولی برای استفاده از پول‌های محلی در تجارت بین کشورها و کنار گذاشتن دلار از روند معاملات خارجی کشور، سیستم تبادلات خارجی کشور را در برابر فشارهای اقتصادی مقاوم می‌سازد.

۴- با توجه به افزایش تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی، ایران باید از ظرفیت‌های شکل‌گیری اتحادها و ائتلاف‌ها در منطقه بهره‌برد و از اجماع جهانی علیه منافع کشور در سطح بین‌الملل جلوگیری نماید. در دیپلماسی اقتصادی، دولت باید نگاه

میلیارد دلار برسایم، چراکه ظرفیت صادرات در این حوزه حدوداً ۲۵ میلیارد است.

الزامات تداوم بازیگری ایران در بازار همسایگان

با توجه به مواردی که ذکر شد، توسعه روابط با همسایگان نیازمند ابزارهای متفاوتی است. به نظر می‌رسد اگرچه دیپلماسی اقتصادی می‌تواند در کوتاه مدت راه‌گشای افزایش صادرات غیرنفتی کشور باشد اما باید به نکاتی توجه شود که این روند تداوم داشته باشد. مورد اول تقویت دیپلماسی اقتصادی و گسترش روابط با همسایگان است. بررسی‌ها نشان می‌دهد به علی‌رغم تلاش‌های دستگاه دیپلماسی در جهت تحقق این اهداف، هنوز نواقصی در برنامه‌های عملیاتی دولت وجود دارد که راهکارهای زیر برای تقویت دیپلماسی اقتصادی و توجه به بازار همسایگان پیشنهاد می‌شود:

۱- ایجاد شبکه‌ای از روابط راهبردی با محوریت کشورهای دوست و خصوصاً همسایگان با توجه به بسترهای مشترک تاریخی و فرهنگی؛ به عنوان مثال کشورهای منطقه آسیای مرکزی

اگرچه دیپلماسی اقتصادی می‌تواند در کوتاه مدت راه‌گشای افزایش صادرات غیرنفتی کشور باشد اما باید به نکاتی توجه شود که این روند تداوم داشته باشد

